

Datum/uur vergadering: 26 maart 2020
Deelnemers: Rudi De Meyer, Barbara Degroote, Joy Versnick
Verontschuldigd:
Afwezig:

Inhoud

1	Overzicht ISO 14001-indicatoren entiteit	2
1.1	Evolutie milieuprestaties	2
1.2	Evaluatie werking systeem	3
2	Status actiepunten vorige beoordeling	5
3	Van analyse naar actie	5
3.1	Omgevingsanalyse (context)	5
3.1.1	Interne en externe tendensen en uitdagingen.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.1.2	Stakeholdersanalyse.....	8
3.2	Milieuaspectenanalyse	9
3.3	Risico's en kansen	10
3.4	Milieudoelstellingen	10
3.4.1	Doelstellingen entiteit.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.4.2	Algemene, provinciale doelstellingen	11
4	Milieuaudits en milieurondgangen	12
5	Actiepunten beoordeling	13

1 Overzicht ISO 14001-indicatoren entiteit

1.1 Evolutie milieuprestaties

Milieuaspect	Indicator	Doel ¹	Referentie-jaar ²	Evolutie t.o.v. referentie-jaar ³
Klimaat en energie				
Netto broeikasgasuitstoot laatste meting (2016)	16,2 ton CO ₂ -eq	Naar 0 in 2020	2006	– 77,4 %
BKG uitstoot elektriciteitsverbruik	13,4 ton CO ₂ -eq	Naar 0 in 2020	2006	– 79,8 % ⁴
Warmteverbruik per graaddag	58 kWh (=97.609kWh/1681,1)		2017	– 25,1 %
Totaal Elektriciteitsverbruik	117.123 kWh		2010	– 46,3 %
Warmteverbruik = Elektriciteitsverbruik verwarming	97.609 kWh		2017 ⁵	– 28,5 %
Electriciteitsverbruik excl. verwarming	19.514 kWh		2017	– 11,7 %
Hernieuwbare energie (PV panelen, zonneboilers, warmtepompen)	? kWh	geen	2009	Niet ontvangen van DLOG
Aandeel Hernieuwbare energie	? %	13 % tegen 2020	NVT	Niet ontvangen van DLOG
Water				
Waterverbruik	336,71 m ³	geen	2016	– 16,9 %
Aandeel hemelwater				
Papier				
Papierverbruik intern (printers en copycenter)	21,1 K vellen	geen	2014 ⁶	– 39,2 %
Papierverbruik extern (drukkers)	12,8 K vellen	geen	2019	NVT
Afval				
Totaal Afval volume	2,9 ton	geen	2013	NVT ⁷
Aandeel restafval	77,8 %	geen	2013	NVT
Gebouw en wagens				

¹ Indien een provinciaal doel aanwezig, is dit hier ingevuld. Heeft je entiteit een eigen milieudoel voor een bepaald thema? Vul dan het doelpercentage in (bv 10% in kolom 3) en pas het referentiejaar aan in kolom 4 (bv tov voorgaande jaar).

² Eerste jaar met zo goed als alle gegevens. Mag aangepast worden naar zelf gekozen referentiejaar.

³ Vergelijk de waarde van dit jaar met de waarde in het referentiejaar en vul het verschil (in percentage) in. Kleur groen of rood (verbetering of verslechtering prestatie).

⁴ De omschakeling naar 'klimaatneutrale groene stroom' valt sterk op bij HC, dat op elektriciteit wordt verwarmd.

⁵ 2017 was het eerste jaar met een tussenmeter voor accumulatieverwarming op elektriciteit

⁶ 2014 was het eerste volledige jaar waar HC via provinciaal raamcontract met Ricoh werkte

⁷ Sept 2018 terug opgestart met weging/telling, dus geen volledig jaar 2018 om te vergelijken

Duurzaamheidsscore patrimonium entiteit	50 %	2014	- 1 %
Ecoscore wagenpark (gemiddelde en gewo- gen gemiddelde)	nvt		

Bespreking

- **Waterverbruik**
Uit rapport in bijlage 1 kan een daling van waterverbruik tov 2016 worden vastgesteld, maar tov 2018 een stijging. In schooljaar 2017-2018 werden onze excursies anders georganiseerd wegens de wegenwerken op de Scheldelaan. Het Havencentrum was toen moeilijk bereikbaar en vandaar hadden we ervoor gekozen om onze excursies op andere locaties te laten starten en eindigen en om ook lunch elders te laten doorgaan. Hierdoor waren er minder bezoekers die op het Havencentrum zelf kwamen en het waterverbruik is in 2018 dus aanzienlijk is gedaald. In schooljaar 2018-2019 startten onze excursies terug meer vanuit het Havencentrum en werd er terug meer op het Havencentrum geluncht. Vandaar deze stijging
- **Elektriciteitsverbruik**
Uit rapport uit bijlage 2 kan een verdere daling van het elektriciteitsverbruik worden vastgesteld. In de loop van 2018 hebben we op het Havencentrum een aantal van de accumulatievuren uit de tentoonstellingsruimte uitgeschakeld, aangezien in deze ruimte voorlopig geen bezoekers of personeel meer komen. Het verwarmingsplan werd in 2019 verder geoptimaliseerd. Ook het elektriciteitsplan werd geoptimaliseerd, met het plaatsen van sensoren voor de verlichting.
- **Afval**
De afvalgegevens van 2016 tot augustus 2018 zijn onvolledig of onjuist ingevuld (groot personeelsverloop het HC). Het is niet meer te achterhalen welke eenheden gebruikt zijn. Een correcte afvalregistratie werd opgestart vanaf september 2018. Voorlopig kan dus nog geen vergelijking gemaakt worden met voorgaande jaren.

1.2 Evaluatie werking systeem

Systeemaspect	OK / NOK of aantal
PLAN – Context en planning	
Omgevingsanalyse geactualiseerd	OK
Milieuaspectenanalyse geactualiseerd	OK
Risico's en kansen geactualiseerd	OK
Doelstellingen up to date	OK
DO - Uitvoering	
Inventaris machines en toestellen geactualiseerd	OK
Inventaris gevaarlijke producten geactualiseerd	OK
Noodoefening uitgevoerd	NOK
Opgeloste opmerkingen noodoefening jaar -1	4/5
Aantal (bijna) milieu-incidenten	geen
Contractors geregistreerd en opgeleid (werkinstructie)	OK
Aantal duurzame evenementen (volgens gids)	NVT
DO - Gedocumenteerd systeem	
Milieuveiligheidsregels voor Contractors actueel	OK

VoorkomenSorterenAfval actueel	NOK
WatDoenBijBrandMedewerkers actueel	OK
WatDoenBrandOntploffing actueel	OK
DO - Vorming en onthaal	
Aantal nieuwe medewerkers die ISO 14001 onthaal kregen	OK
Vormingsuren milieu en preventie	OK
Middelen	
Afvalkosten	0
Milieukosten (water)	2.503 €
Milieukosten (energie) (excl. kost december = nog niet binnen)	26.325 €
CHECK - Audits en opvolging	
Wettelijke keuringen eigenaar	100%
Wettelijke keuringen gebruiker	63%
Aantal NC's audits en milieurondgangen 2019	1
Aantal opgeloste NC's en VV's 2019	1
Aantal opgeloste knelpunten vorige beoordelingen	NVT
Aantal NC's en VV's thema gevaarlijke producten	NVT
Aantal milieuklachten, aanmaningen, PV's ...	Geen, OK
ACT	
Beoordelingsverslag tijdig afgewerkt (31 mrt)	OK
Voor APB's en AVAPs: Beoordelingsverslag als bijlage voor jaarrapport bestuursorganen doorgegeven aan stafdienst departement	OK

Bespreking

- Noodoefening sept 2019: uitgesteld naar voorjaar 2020; owv Corona nog geen exacte datum afgesproken
- Opgeloste opmerkingen noodoefening 21/09/2018:
nog 1 openstaande NC = bezoekerslogboek werd niet meegenomen -> wordt verder geëvalueerd bij volgende noodoefening
- WI afval:
 - Momenteel omschakeling naar raamcontract afval
 - Extra fractie toegevoegd: pennen
 - De werkinstructie moet nog verder geactualiseerd worden nav de omschakeling naar Suez en nav het ISO-advies afval. Dit is ingepland tegen december 2020.
- Vormingsuren milieu en preventie: enkel van toepassing voor opleidingen mbt EHBO: gepland:

Naam	Opleiding	Datum
Sophie Dieltiens	EHBO uitgebreid	5,6 en 8 oktober 2020
Sophie Dieltiens	EHBO opfrissingscursus	jaarlijks
Liesbet Theys	EHBO opfrissingscursus	jaarlijks

- ISO-onthaal op teamoverleg van 14/10/2019 toegelicht
- Opleiding nieuwe aankoopverantwoordelijke in voorjaar, geen specifieke datum ingepland owv corona
- Non-conformiteiten Planon:
 - 1 melding van 2019 is momenteel in behandeling (afvalsortering)
 - Voor de overige meldingen wordt een inhaalbeweging ingepland (workshop juni 2020)

2 Status actiepunten vorige beoordeling

AP nr.	Wie	Omschrijving	Deadline	Status
	ISO-aan-spreek-punt	Advies rond afval opvolgen		Contract Suez ondertekend + contract Stad Antwerpen nog op te zeggen
	ISO-aan-spreek-punt	Taakverdeling bekrachtigen op teamoverleg		OK, teamoverleg sept 2019
	ISO-aan-spreek-punt	Beoordeling op teamoverleg brengen: jaarlijks		OK, teamoverleg sept 2019
	ISO-aan-spreek-punt	Duurzaam aankopen als norm		Zie doelstelling
	Rudi	Het nieuwe havenbelevingscentrum als opportuniteit		Loopt door

3 Van analyse naar actie

3.1 Omgevingsanalyse (context)

3.1.1 Interne en externe tendensen en uitdagingen

Het Antwerpse havengebied is een belangrijke generator van toegevoegde waarde. Bijna 60.000 personen zijn rechtstreeks tewerkgesteld in een haven, logistiek of industrieel bedrijf.

Jobs in het havengebied worden steeds complexer. Terwijl het volume laaggeschoolde jobs verwacht wordt op peil te blijven, zal de complexiteit van zowel bediendenfuncties als technische functies in de maritieme en niet-maritieme cluster toenemen. Dit heeft te maken met de toenemende digitalisering. Hierdoor komen traditionele werkprocessen sterk onder druk te staan. In een businessomgeving en logistieke keten die alsmaar transparanter wordt, worden klantgericht en probleemoplossend denken erg belangrijk. Deze hogere complexiteit maakt dat een hoger denkniveau wordt gevraagd. Dit vertaalt zich vaak in de vraag naar een hoger diploma. (Zachte) competenties zoals nadenken, relaties leggen, flexibel zijn en out-of-the-box denken worden zeer relevant.

De arbeidspopulatie in nagenoeg alle sectoren in de Antwerpse haven veroudert en is overwegend mannelijk (slechts 17% is vrouw). Ook het aantal allochtonen en kansengroepen die toegang hebben tot jobs in de haven ligt laag. Dit terwijl er in de stad Antwerpen een groot arbeidsmarktpotentieel aanwezig is. Ondanks de voortschrijdende automatisering, digitalisering en offshoring van administratieve taken, blijven er in het havengebied structurele tekorten en knelpuntfuncties, zowel wat de hogere bediendenprofielen betreft als wat de geschoolde technici en monteurs betreft. Deze realiteit maakt dat volgehouden inspanningen rond betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, imago-versterking en sensibilisering noodzakelijk blijven.

Ondanks de economische bedrijvigheid in de provincie Antwerpen blijft het aantal openstaande knelpuntvacatures vandaag hoog. Tegelijk blijft het aantal jongeren dat de schoolbanken verlaat zonder diploma groeien. Beide vaststellingen zetten een hoge maatschappelijke druk op onze regio, die de provincie Antwerpen graag wil verlichten met haar flankerend arbeidsmarkt- en onderwijsbeleid.

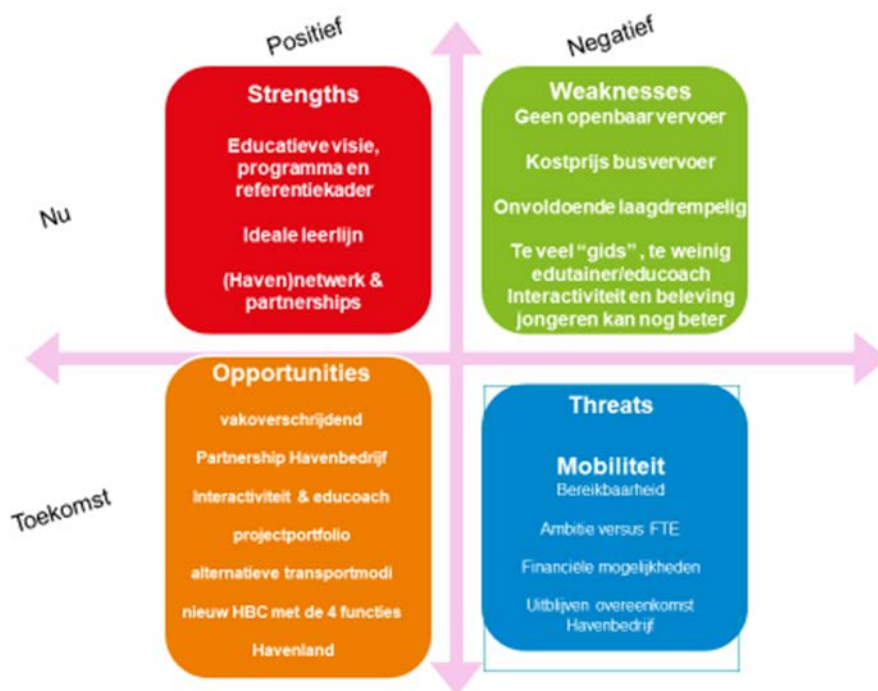
De provincie wil een eigen focus leggen op knelpuntberoepen in de speerpuntsectoren. Om de huidige en toekomstige arbeidsplaatsen in het havengebied met de juiste competenties in te vullen, informeren en sensibiliseren we jongeren met interactieve educatieve programma's. We stimuleren studiekeuzes die toegang geven tot beschikbare jobs in het havengebied. We werken mee aan een betere aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt. Daarom ook dat we in samenwerking met de stad Antwerpen en het Havenbedrijf Antwerpen tegen 2024 een nieuw havenbelevingscentrum ontwikkelen op de Droogdokkensite aan het Kattendijkdok. Het belevingscentrum zal een educatieve en algemene bezoekersfunctie vervullen. Daarnaast zal er in samenwerking met de stad Antwerpen, VDAB, havengemeenschap en sectororganisaties ook een info- en onthaalpunt ingericht worden voor jongeren en werkzoekenden met vragen over studie- en opleidingsmogelijkheden en tewerkstelling in de haven. Zowel de fysieke als inhoudelijke invulling van het nieuwe belevingscentrum moet duurzaamheid uitstralen. Het hoger vermeld ambitieniveau inzake beter afstemmen van onderwijs en arbeidsmarkt vinden we terug in de nieuwe bestuursakkoorden van stad en provincie.

De doelstellingen 2020 van het Havencentrum zitten goed geïntegreerd in de beleidsboom van de provincie en wel m.b.t. volgende strategische beleidsdoelstellingen:

- **Voor elk talent een job en voor elke vacature een talentvolle medewerker. We versterken de talentontwikkeling door de aansluiting tussen onderwijs en de arbeidsmarkt opdat iedereen een waardige plaats vindt op de arbeidsmarkt. We richten ons op kwetsbare doelgroepen, de speerpuntsectoren en knelpunt-regio's.**
- **BDS: Uitbouw tot een duurzame economische topregio en concurrentie- en innovatiekracht verstevigen. Verder bouwen aan een duurzame economische topregio en verstevigen van de concurrentie – en innovatiekracht van de provincie Antwerpen. De economische diversiteit van de regio's in de provincie staat centraal bij het creëren van een goed ondernemersklimaat en het inspelen op huidige en toekomstige socio – economische uitdagingen. Het creëren van een maatschappelijk draagvlak voor de speerpuntsectoren door in te zetten op educatie en communicatie.**

De Stad Antwerpen heeft een gelijkaardige politieke insteek en zet met een urgentieplan in op tegen- gaan van schooluitval en ongekwalificeerde uitstroom. Ze wil iets doen aan de jeugdwerkloosheid door o.m. in te zetten op vormen van werkplek- en duaal leren. Het havengebied blijft daarbij een enorme opportuniteit inzake tewerkstellingskansen.

Het Havencentrum zit dus goed wat de politieke context betreft, maar ondergaat inhoudelijk een zware transitie met heel wat uitdagingen om aan de politieke ambities te kunnen voldoen. Een SWOT- analyse op hoofdlijnen geeft volgende aan:

De belangrijkste uitdagingen voor het Havencentrum:

- voldoende mensen en middelen om de ambities inzake vernieuwing en transitie van bv. De gidsenwerking waar te maken.
- oplossingen vinden voor de mobiliteitsuitdagingen (zeker ingevolge de werken aan de Oosterveel waardoor Antwerpen nog moeilijker bereikbaar wordt) in de vorm van nieuwe manieren om jongeren naar het Havencentrum te brengen (waterbus, combinatie trein-boot of bus,....)

Het nieuwe Havenbelevingscentrum op de Droogdokkensite zal zeker een aantal zaken oplossen zoals een betere bereikbaarheid, openbaar vervoer, dicht bij de stad en de belangrijkste doelgroepen,.... Een bijzondere opportuniteit is dat het nieuwe havenbelevingscentrum zowel fysiek (bouwen) als inhoudelijk (boodschap en educatief aanbod) een showcase kan worden van duurzaamheid. Teneinde de discussie over mensen en middelen en het maken van keuzes goed te onderbouwen werkt het Havencentrum aan een businessplan. Dit businessplan moet eind mei 2020 klaar zijn. Op basis hiervan zullen keuzes kunnen gemaakt worden in functie van de meest efficiënte inzet van mensen en middelen voor de juiste educatieve programma's met de meeste effectiviteit inzake dichten van het gat tussen onderwijs en arbeidsmarkt m.b.t. het havengebied.

Voor meer uitgebreide omgevingsanalyse kan je terecht op <https://provincieantwerpen.sharepoint.com/sites/ps-DPRO-AdvOnd/dos-Provincie20/Omgevingsanalyse/Forms/Per%20departement.aspx>

3.1.2 Stakeholdersanalyse

Externe Stakeholders

Havenbedrijf Antwerpen

Het Havenbedrijf Antwerpen is een zeer belangrijke stakeholder en lid van de raad van bestuur van het Havencentrum. Het nieuwe Havenbelevingscentrum wordt samen met het Havenbedrijf ontwikkeld. Daarvoor werd een intentieovereenkomst ondertekend op basis waarvan een gezamenlijke business case en exploitatiemodel wordt ontwikkeld. Als beheerder van het havengebied en als organisatie met heel wat expertise is het Havenbedrijf ook een zeer interessante co-creatie partner rond tal van projecten, o.m. ook wat het uitwerken van duurzaamheidsboodschappen betreft.

Stad Antwerpen

De stad is een belangrijke stakeholder voor het Havencentrum. De stad is hoofdaandeelhouder van het Havenbedrijf Antwerpen. De stad is ook partner in de talentenhuisen zoals Talentenstroom. Het Havencentrum heeft samenwerkingsakkoorden met ONA, Onderwijs Netwerk Antwerpen. O.m. wordt door ONA een medewerker gedetacheerd bij het Havencentrum met focus op het beter verbinden van het havengebied met specifieke jongeren doelgroepen in de stad. Ook subsidieert de stad tot eind 2019 het project "Jonge Haven" waardoor educatieve programma's voor 1ste en 3de graad SO – jongeren gefaciliteerd worden.

Werkgeversorganisaties

Voka – industrie en Voka Alfaport zijn beide vertegenwoordigd als externe bestuurder in de raad van bestuur van het Havencentrum. Dit betekent een grote meerwaarde naar gedragenheid en input voor projecten.

Sectorfondsen

Diverse sectorfondsen uit o.m. de logistiek, chemie en industrie zijn partners die we ontmoeten in de talentenhuisen of die geïnteresseerd zijn in de activiteiten van het Havencentrum. Co-valent/Essenscia (chemie) en Logos (haven en logistiek) zijn zeer relevant voor co-creatie en mogelijk op termijn ook co-financiering van bepaalde educatieve programma's. Met hun paritaire structuur werken zij vanuit een breed gedragen visie en strategie.

VDAB

VDAB is een partner van de provincie in diverse samenwerkingsverbanden op structureel (talentenhuisen, zorgtalent, Havencentrum) dan wel projectniveau. Voor het Havencentrum is de VDAB in de samenwerkingscontext van Talentenstroom relevant.

Algemeen:

De verwachtingen van deze stakeholders inzake milieu t.a.v het Havencentrum als fysieke entiteit en organisatie zijn zeer beperkt. Wel wordt verwacht dat het Havencentrum in haar educatief aanbod aandacht schenkt aan duurzaam ondernemen, circulaire economie, milieu, enz... Nieuwe projecten zoals Havenlandklassen, PortXpert en het duurzaamheidshavenspel "Run Your Port" kunnen daarom op veel bijval rekenen van de sector.

Interne stakeholders

Diensten Provincie

De diensten flankerend onderwijs- en arbeidsmarktbeleid, die in een sevice samenwerkingsmodus zijn gekomen, hebben grote toegevoegde waarde voor het Havencentrum. Ook alle diensten en mensen actief binnen het departement DESE of op ondersteunende diensten binnen ICT, DMCO en DLOG en DFIN zijn zeer belangrijke partners voor het Havencentrum.

Link naar omgevingsanalyse

<https://provincieantwerpen.sharepoint.com/sites/ps-DPRO-AdvOnd/dos-Provincie20/Omgevingsanalyse/Forms/Per%20departement.aspx>

3.2 Milieuaspectenanalyse

Check milieuaspecten in volgende documenten:

\\ISO\iso14001\DESE\HC\1_PLAN_Milieu_aspectenanalyse

\\ISO\iso14001\DESE\HC\1_PLAN_Actieplannen_milieu_preventie\Milieu

Update: wegens de geplande verhuis naar de Droogdokken worden er aan het gebouw geen grote maatregelen meer genomen/geen zware investeringen meer gedaan. Dit standpunt is overigens ook eerder al formeel door de dienst DLOG bevestigd.

Overzicht significante milieuaspecten voor dit jaar met actie:

Significant milieuaspect (risico / kans)	Actie: doelstelling of maatregel die hieraan gekoppeld is (kans)
1 Grondstoffenverbruik voor "Run Yor Port"	Doelstelling duurzaam aankopen 16HC01
2 Elektriciteitsverbruik (koeling Airco's)	Vervanging oud koelmiddel doorgegeven aan DIN, opgevraagd op 24/03/2020 wat status is
3 Grondstoffenverbruik bij event	Checklist opzoeken en op teamvergadering toelichten
4 Biodiversiteit	Opgespoten grond, niet mogelijk om biodiversiteit te voorzien. Wel checken of er geen pesticiden worden gebruikt bij groenonderhoud

3.3 Risico's en kansen

Risico's en kansen uit milieuaspectenanalyse: zie hoger (significante milieuaspecten).

Zie link Milieuaspectenanalyse:

\\ISO\iso14001\DESE\HC\GoedgekeurdeDocumenten\F_HC_Milieuaspectenanalyse

Risico's en kansen uit de omgevingsanalyse:

zie link Omgevingsanalyse:

<https://provincieantwerpen.sharepoint.com/sites/ps-DPRO-AdvOnd/dos-Provincie20/Omgevingsanalyse/Forms/Per%20departement.aspx>

Update 2020:

Zoals vermeld in 3.1 en 3.2 zijn onze bedreiging vrij beperkt. Toch hebben we uit de milieuaspectenanalyse enkele significante milieuaspecten kunnen filteren.

De bouw van een nieuw Havenbelevingscentrum is een gigantische kans voor 100% duurzaam bouwen.

De relevante stakeholders van het HC hebben weinig verwachtingen inzake milieu ten aanzien van het Havencentrum. Bovendien maakt de geplande bouw van een nieuw Havenbelevingscentrum dat er weinig investeringsbereidheid is vanuit de Provincie in de huidige site. Eén en andere leidt ertoe dat de kansen inzake milieuaspecten beperkt zijn. Niettemin werden toch 5-tal milieuaspecten gedefinieerd, waarvan de ontwikkeling van een nieuw Havenbelevingscentrum de meeste kansen biedt.

Overzicht: voor dit jaar worden onderstaande risico's en kansen uit de omgevingsanalyse vastgesteld:

Risico's / kansen	Actie: doelstellingen of maatregelen om dit aan te pakken (binnen of buiten het milieumanagementsysteem)
<i>Mobiliteit/Oosterweel</i>	In afwachting van een nieuw havenbelevingscentrum heeft de raad van bestuur beslist dat we nu al mogen "loskomen" van de site te Lillo om onze doelstellingen te realiseren. Dit maakt dat we in 2020 afwegingen zullen maken over alternatieve transportmiddelen waarmee jongeren naar het HC komen (waterbus bv.). We zouden een sterk digitaal aanbod kunnen ontwikkelen. Het businessplan 2020-2024 zal helpen om keuzes te maken.
<i>Ambities vs VTE's</i>	de beperkte middelen maken dat er sowieso keuzes zullen gemaakt worden. Het businessplan zal daarbij helpen. Keuzes maken zou kunnen betekenen dat we asap ruimte en tijd creëren voor een full time projectverantwoordelijke voor "Run Your Port" een duurzaamheidsspel (havenbelevingsparcours) dat we op de site te Lillo zullen ontwikkelen.
Uitblijven van een overeenkomst met het	De realistische van een nieuw havenbelevingscentrum is belangrijk om een echt duurzaam havencentrum te hebben dat milieudoelstellingen glansrijk haalt. Hiervoor moeten

Havenbedrijf over een nieuw havenbelevingscentrum.

we een samenwerkingsovereenkomst hebben met het Havenbedrijf Antwerpen o.m. over de inbreng van financiële middelen. Deze onderhandelingen lopen al een tijd. Bedoeling is tegen juni 2020 te landen en dan voluit door te pakken met de ontwikkeling en realisatie van een nieuw havenbelevingscentrum op de Droogdokkensite als showcase van duurzaamheid.

3.4 Milieudoelstellingen

3.4.1 Algemene, provinciale doelstellingen

3.4.1.1 Bijdragen aan 'Klimaatneutrale organisatie tegen eind 2020'

Link naar doelstelling:

[\\ISO\iso14001\DESE\HC\1_PLAN_Actieplannen_milieu_preventie\Milieu\F_HC_DoelstellingenActie-programmas](#)

Dit wordt opgevolgd als Milieudoelstelling 16-HC-02.

Wegens de geplande verhuis naar de Droogdokken worden er aan het gebouw geen grote maatregelen meer genomen/geen zware investeringen meer gedaan. Dit standpunt is overigens ook eerder al formeel door de dienst DLOG bevestigd.

3.4.1.2 100 % Duurzaam Aankopen tegen eind 2020

Link naar doelstelling:

[\\ISO\iso14001\DESE\HC\1_PLAN_Actieplannen_milieu_preventie\Milieu\F_HC_DoelstellingenActie-programmas](#)

Dit wordt opgevolgd als milieudoelstelling 16-HC-01.

Doelstelling heeft nieuwe eigenaar. Stand van zaken acties is nog niet volledig bijgewerkt.

We streven ernaar om in 2020 duurzaam aankopen verder te verankeren in het team

De aankoopdoelstelling is voor ongeveer 75% in orde. Nog te doen:

- Opleiding nieuwe aankoopverantwoordelijke
- Het team ervan bewust maken dat er een gids duurzame aankopen bestaat en deze dan bij een aankoop zeker te raadplegen. Indien niet in de gids duurzame aankopen terug te vinden, via Milieuaanspreekpunt af Milieuadviseur advies vragen, informatie inwinnen.

3.4.1.3 Bijdragen aan 'Klimaatplan 2030 – grondgebied provincie'

Deze doelstelling is de opvolger van de doelstelling "klimaatneutrale organisatie", die eind 2020 afloopt. De scope wordt uitgebreid van acties in de eigen organisatie naar acties op niveau van het grondgebied, inclusief klimaatadaptatie.

Het nieuwe provinciale klimaatplan 2030 wordt opgemaakt door een dienstoverschrijdende, provinciebrede werkgroep. De werkgroep zal gezamenlijk de scope scherp stellen en doelstellingen en indicatoren bepalen. Tegen 1 januari 2021 is het nieuwe klimaatplan 2030 afgewerkt en gaat de uitvoering van start.

Uitgangspunten: het klimaatplan 2030 gaat zowel over mitigatie (de vermindering van onze uitstoot) als over adaptatie (aanpassing aan een veranderend klimaat). Zowel acties in de eigen organisatie (eigen gebouwen, personeel ...) als acties op niveau van het grondgebied (waar we in interactie treden met externe klanten, gemeenten, ...) kunnen opgenomen worden. De focus ligt wel op zaken waar de provincie directe of afdwingbare controle heeft. Ook de B2B-ondersteuning (van Bestuur naar Bestuur) is een leidend principe.

Voor het Havencentrum is de bouw van een nieuw Havenbelevingscentrum een gigantische kans voor 100% duurzaam bouwen.

De relevante stakeholders van het HC hebben weinig verwachtingen inzake milieu ten aanzien van het Havencentrum. Bovendien maakt de geplande bouw van een nieuw Havenbelevingscentrum dat er weinig investeringsbereidheid is vanuit de Provincie in de huidige site. Eén en andere leidt ertoe dat de kansen inzake milieuaspecten beperkt zijn.

3.4.1.4 Provinciaal biodiversiteitsbeleid maximaal inbedden in de eigen werking

Het provinciale biodiversiteitsbeleid is momenteel al gedeeltelijk geïntegreerd in het milieumanagementsysteem. De opmaak of uitvoering van natuur- of bosbeheerplannen is bij verschillende entiteiten opgenomen als milieudoelstelling. Waar nodig willen we de opvolging nog verder integreren in de PDCA-cirkel (PLAN-DO-CHECK-ACT) en in de instrumenten en communicatiekanalen van het Milieu-ManagementSysteem. Daarnaast zal het biodiversiteitsbeleid worden verbreed naar alle relevante diensten die kunnen bijdragen vanuit wetgevende of beleidstaken, ook zonder beheerplan.

Hoe pakt de provincie dit aan?

Tegen 2024 wil de provincie het biodiversiteitsbeleid volledig inbedden in de organisatie. In de Provinciale Beoordeling MMS 2017 werd een actieplan voorgesteld, met een aanpak en timing op maat van diverse betrokken entiteiten en diensten. Dit zal vanuit de dienst Duurzaam Milieu- en Natuurbeleid (DMN) i.s.m. de betrokken entiteiten en centrale diensten uitgewerkt worden. Bij alle relevante entiteiten en centrale diensten (zie deze lijst) zal een eigen doelstelling opgestart worden om het biodiversiteitsbeleid in ISO 14001 te borgen.

4 Milieuaudits en milieurondgangen

Opmerking uit externe audit van mei 2019: opgevolgd in Planon met nummer 408314

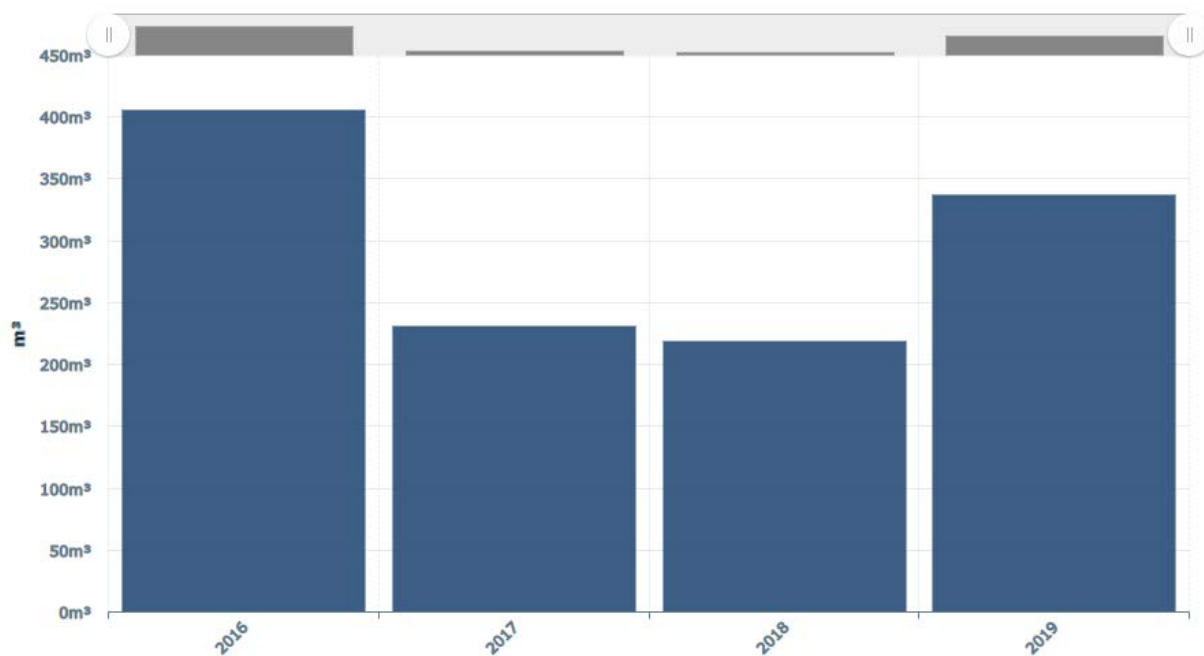
Correcte sortering van afval dient verbeterd te worden: PMD afval in het cafetaria was niet conform, lege verpakkingen van gevaarlijke producten mogen niet als restafval of PMD afgevoerd worden maar als gevaarlijk afval.

5 Actiepunten beoordeling

AP nr.	Wie	Omschrijving	Deadline	Opvolging: waar
	Joy en Luc	Workshop om milieuaspecten te integreren in de kernwerking van het HC		opgestart
	Joy en Luc	Planon actualiseren		lopend
	Joy	Opleiding aankoopverantwoordelijke	1/9/2020	Planon nr 408400
	Joy	In orde brengen afval (overschakeling naar Suez, updaten werkinstructie afval, opvolging afval advies)	1/9/2020	Planon nr 408401

6 Bijlagen

Bijlage 1: waterverbruik

Bijlage 2 elektriciteitsverbruik

